

Til medlemmer og stedfortrædere

Velkommen til Miljø- og Planlægningsudvalget – MPU

En guide til udvalgets arbejde, herunder en beskrivelse af udvalgets arbejde i sidste folketingsår og de nye EU-procedurer.

Miljø- og Planlægningsudvalget er et af Folketingets stående udvalg og har 17 medlemmer og 11 stedfortrædere. Udvalget nedsættes ved begyndelsen af hver folketingssamling, jf. Folketingets forretningsorden § 7, stk. 1.

Udvalgsmøder

Miljø- og Planlægningsudvalget holder normalt møde om onsdagen kl. 8.30 eller 9.00 i værelse 2-133 (2. sal).

Udvalget kan alternativt holde møde torsdag kl. 10.30 samme sted.

Udvalgets sekretariat

Sekretariatet har kontor på 1. sal i L-bygningen (adgang via Provianthuset).

Udvalgssekretær Karen Munk Christensen, tlf. 33 37 55 30 (email ftkamc@ft.dk) (til 31. marts 2005)

Udvalgssekretær Jørgen Bjelskou, tlf. 33 37 55 30 (email ftbjje@ft.dk) (fra 1. april 2005)

Udvalgsassistent Lili L. Olsen, tlf. 33 37 55 44 (fra 1. marts 2005).

Sekretariatsbistand

Sekretariatet rådgiver formanden og udvalgets medlemmer med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udvalgsarbejdet, herunder udarbejdelse af betænkninger og beretninger. Sekretariatet forbereder sammen med formanden møder, konferencer/høringer, besøg, rejser m.v. og bistår evt. formanden med taleudkast. Udvalgets medlemmer kan få bistand til afklaring eller udarbejdelse af f.eks. udvalgsspørgsmål, samrådsspørgsmål, bidrag til betænkninger og beretninger, ændringsforslag eller til udarbejdelse af lovforslag eller beslutningsforslag.

Sagsområder

I et bilag til Folketingets forretningsorden er det fastlagt, at Miljø- og Planlægningsudvalget behandler sager inden for sagsområderne: Miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse, skovbrug og fysisk planlægning samt genteknologi, jagt, vildtforvaltning, erhvervelse til rekreative formål, naturfredning, råstoffer i jorden og på havbunden m.v.

Ressortministerium

Miljøministeriet er udvalgets primære politiske ressortministerium. Miljøministeriet består af det centrale departement samt en række styrelser og institutioner: Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, Kort & Matrikelstyrelsen, Center for Koncernforvaltning (CFK), Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS), Institut for Miljøvurdering, Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet.

Organisationer

Der er flere organisationer, der er interesserede i at påvirke lovgivningen m.v. inden for udvalgets sagsområde. Her kan bl.a. nævnes følgende: Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening og WWF Verdensnaturfonden.

Udvalgets aktivitet i folketingsåret 2003-2004

I folketingsåret 2003-04 holdt udvalget 38 møder. Der blev afholdt 83 samråd, hvoraf 55 var åbne samråd.

Udvalget behandlede 13 lovforslag og 16 beslutningsforslag, der bl.a. drejede sig om vandforsyning, miljøbeskyttelse, kemiske stoffer, dyreforsøg og naturbeskyttelse. Der blev stillet 726 skriftlige spørgsmål. Desuden fik 23 deputationer foretræde for udvalget. I alt blev der omdelt ca. 1.680 bilag til udvalget.

Bl.a. for at få inspiration fra andre landes reguleringsinitiativer foretager udvalget studieture til udlandet, normalt én årlig rejse. Udvalget foretog en studietur til Mexico i marts 2004. Desuden blev der foretaget indenlandske studiebesøg til relevante institutioner m.v.

Udvalgets aktiviteter i folketingsåret 2004-05, 1. samling

I folketingsåret 2004-05, 1. samling, holdt udvalget 11 møder og behandlede 4 lovforslag og 3 beslutningsforslag. Udvalget afholdt 14 samråd, heraf 8 åbne, og stillede 166 spørgsmål til skriftlig besvarelse. 2 deputationer fik foretræde for udvalget.

Udvalgsmedlemmers instrumenter i udvalgsarbejdet generelt

Nedenfor gennemgås nogle af de redskaber et udvalgsmedlem har i den politiske proces i udvalget.

Udvalgsmedlemmer kan stille *spørgsmål* om alle forhold, der vedrører udvalgets sagsområder, herunder om lovforslag eller beslutningsforslag, der behandles i udvalget. Udvalget kan i den forbindelse også kalde ressortministeren og/eller en anden minister i *samråd*. Samrådet kan afholdes som et åbent samråd, hvis minimum 3 medlemmer af udvalget ønsker dette. Derudover kan udvalget f.eks. bede ministeren om en teknisk gennemgang af et lovforslag, afholde høringer og temamøder om udvalgte emner samt foretage studieture i Danmark og i udlandet.

Udvalgsmedlemmers redskaber ved behandling af lovforslag og beslutningsforslag

I statsministerens åbningstale ved folketingssamlingens start vil der i den skriftlige del til talen – *lovprogrammet* – være en oversigt over de lovforslag, som regeringen planlægger at fremsætte i løbet af samlingen. Sekretariatet udarbejder en særlig oversigt over den del af lovprogrammet, som vedrører Miljø- og Planlægningsudvalgets sagsområde.

I forbindelse med udarbejdelsen af et lovforslag har ministerierne ofte indhentet udtalelser om dette fra interesseorganisationer m.fl. (høringssvar). Senest fredagen inden 1. behandling af lovforslaget modtager udvalget kopi af svarene samt et *høringsnotat*, der typisk redegør for ressortministerens holdning til høringssvarerne og for, hvilke ændringer høringssvarerne har givet anledning til.

Når et forslag efter 1. behandling er henvist til udvalget, sættes det på *dagsordenen* til det førstkommende udvalgmøde. På dette møde fastlægger udvalget efter udkast fra sekretariatet en tidsplan for forslaget, herunder frister for at stille spørgsmål til ministeren og frist for afgivelse af betænkning i udvalget over forslaget.

Hvis et forslag skal færdigbehandles, skal der inden 2. behandling afgives en *betænkning* om forslaget, som udvalgssekretariatet udarbejder udkast til. Her hjælper udvalgssekretæren f.eks. med teknisk bistand til at stille ændringsforslag.

Mens forslaget er til behandling i udvalget, vil forslaget blive sat på dagsordenen for udvalgets møder med henblik på gennemgang af besvarelser af udvalgets spørgsmål, modtagelse af deputationer m.v. Relevante dokumenthenvisninger vil fremgå af dagsordenen.

Når udvalget modtager *skriftlige henvendelser* vedrørende et forslag, stiller udvalgssekretariatet automatisk et spørgsmål til den relevante minister for at få ministerens kommentar til henvendelsen. Når der kommer svar på spørgsmålet, sender sekretariatet en kopi af svaret til den, der har sendt henvendelsen. Henvendelsen, spørgsmålet og svaret omdeles til udvalget.

Udvalget afslutter behandlingen af lovforslag med en betænkning, hvor de enkelte *partiers stilling* til forslaget og eventuelle *ændringsforslag* fremgår. Et forslag kan *tages tilbage* eller stilles i bero, eller man kan afslutte et ikke-færdigbehandlet forslag med en beretning. Udvalgssekretariatet udarbejder udkast til sådanne beretninger for udvalget.

I vedhæftede bilag 1 er en beskrivelse af nogle supplerende redskaber, der kan være relevante under lovforslags og beslutningsforslags behandling.

Udvalgsdokumenter

Der er i udvalget to hovedkategorier af materiale, nemlig dokumenter vedrørende forslag (lovforslag og beslutningsforslag) og dokumenter vedrørende udvalgets almindelige kontrol med regeringen, dvs. alm. del-dokumenterne. Dokumenterne er endvidere opdelt i 3 underkategorier: bilag, spørgsmål/svar og samrådsspørgsmål. Dokumenterne er altid knyttet til en bestemt folketingssamling, hvor indeværende samling kaldes 2004-05, 2. samling.

Abonnement og søgning. Det er endvidere muligt at tegne abonnement på dokumenter, dagsordener mv. på Nettingets forside. Det bemærkes, at udvalgenes offentlige bilag er tilgængelige for offentligheden på Folketingets hjemmeside (www.ft.dk) 24 timer efter bilagsomdelingen på Christiansborg. Medlemmerne af Folketinget har dog mulighed for at se dokumenterne på den interne version af Folketingets hjemmeside, der kaldes Intraen og som findes via Nettingets forside.

EU-procedure

Halvårsoversigt. Udvalget modtager en halvårlig oversigt over væsentlige EU-spørgsmål fra ministeren vedrørende de sager, der for tiden og i den kommende tid er under behandling i Rådet.

Subsidiaritetsnotat. Senest 2 uger efter EU Kommissionens oversendelse af et lovgivningsforslag til Rådet og til Europa-Parlamentet (EP) skal regeringen oversende et notat til udvalget, som redegør for forslagets eventuelle konflikter med nærhedsprincippet (subsidiaritet).

Grundnotater. Udvalget modtager grundnotater fra ministeren på alle nye EU-lovgivningsforslag (direktivforslag og forordningsforslag) senest 4 uger efter forslagets oversendelse fra Kommissionen til Rådet og til EP. Grundnotaterne skal senest 8 uger efter oversendelsen til Rådet og EP suppleres med regeringens kommentarer til nationale hørings svar vedrørende forslaget.

Samlenotat. Udvalget modtager forud for et rådsmøde et samlenotat om de sager, der er på dagsordenen for rådsmødet. Med udgangspunkt i samlenotatet afholder udvalget typisk et samråd med ministeren i samme uge, som denne forelægger rådsmødedagsorden og eventuelle mandatforslag for Europaudvalget.

Referater og redegørelser. Udvalget får regeringens referat af ministerrådsmødet. Der er endvidere mulighed for at få Ministerrådets eget referat af rådsmødet, hvis udvalget er særligt interesseret.

EU-noter

Folketingets EU-konsulent kan i samarbejde med udvalgssekretæren udarbejde udredninger, analyser og oversigter vedrørende udvalgte EU-emner.

EU-institutioner og EU-enheder af særlig interesse for udvalget

Medlemslandenes fagministre mødes løbende på rådssamlinger. Udvalget følger rådssamlingerne i Miljørådet. Visse tværgående EU initiativer på miljøområdet bliver også behandlet i andre rådsformationer. Det gælder f.eks. for forslaget til ny kemikalielovgivning der behandles såvel i Miljørådet som i Konkurrenceevnerådet.

Europa-Parlamentet er medlovgiver (proceduren fælles beslutningstagen) sammen med Rådet på de fleste områder af EU-lovgivningen af interesse for Miljø- og Planlægningsudvalget.

I Europa-Parlamentet har følgende udvalg særlig interesse for Miljø- og Planlægningsudvalget arbejde: Parlamentets udvalg vedrørende miljø, folkesundhed og fødevarer sikkerhed.

Nedenstående kommissær og generaldirektorat har særlig interesse for udvalget:
Miljøkommissær Stavros Dimas (græsk) og Generaldirektoratet for Miljø.

Internationale organisationer og konferencer af særlig interesse for udvalget

Miljøudvalget følger også internationale organisationer udover EU, f.eks. FN, OECD, WTO, Nordisk Råd og Østersørådet.

Deltagelse i konferencer og høringer m.v.

Miljø- og Planlægningsudvalget modtager i hver samling en række invitationer til at deltage i høringer og konferencer. Når udvalget modtager en invitation, hvor deltagelse er gratis, omdeles denne, og de enkelte medlemmer tilmelder sig direkte til arrangøren. Hvis der er tale om et arrangement, hvor der opkræves deltagerbetaling, kan udvalget på et udvalgsmøde beslutte at betale for eventuel deltagelse i arrangementet. I så fald sker tilmelding til arrangementet via sekretariatet på en tilmeldingsblanket, som vil blive vedhæftet den pågældende invitation.

Yderligere information

For spørgsmål, råd og vejledning kan udvalgsmedlemmet altid kontakte udvalgssekretæren og en del oplysninger kan også findes på Folketingets hjemmeside, www.ft.dk:

1. Håndbog i folketingsarbejdet, 2003 (250 s.)

søg: Nettinget / Ft.dk om> / Grundlaget for folkestyret / Håndbog i folketingsarbejdet

2. Kvalitetshåndbogen, der indeholder en række forretningsgange, bl.a. udvalgsbetjeningen:

søg: Nettinget / Vejledninger / Kvalitetshåndbogen / Udvalgsbetjening

3. Baggrundsmateriale om alm. del og forslag samt links til ministerier, der har relation til Miljø- og Planlægningsudvalget:

søg: Nettinget / Links og baser + udvalg og delegationer) /Miljø- og Planlægningsudvalget>

4. EU links:

søg: Nettinget / EU-Oplysningen

Nogle supplerende instrumenter i behandlingen af forslag

Nedenfor er en beskrivelse af redskaber, der kan være relevante under behandling af lovforslag.

- Der kan ved fornyet udvalgsbehandling mellem 2. og 3. behandling afgives en *tillægsbetænkning*, hvori man kan få tilføjet ændringsforslag med bemærkninger, nye synspunkter og krav samt få indskrevet en eventuel ny stillingtagen til afstemningen ved 3. behandling.
- Ordføreren kan fremsætte et nyt *ændringsforslag uden for betænkningen* med bemærkninger til forslaget.
- Der er også mulighed for at få særlige dokumenter, typisk spørgsmål til ministeren og dennes *svar optrykt* som bilag til betænkningen/tillægsbetænkningen. Udvalgssekretariatet skal angive, hvilke partier der står bag ønsket om optryk af sådanne bilag og dokumenter.
- Man kan afslutte et ikke færdigbehandlet forslag med en *beretning*. Udvalgssekretariatet udarbejder udkast til sådanne beretninger for udvalget.
- Et forslag kan tages tilbage eller *stilles i bero* af forslagsstiller.
- Ordføreren har mulighed for at bede om ordet også under 2. og 3. behandling og herunder evt. redegøre for sin stillingtagen eller stille (mundtlige) *spørgsmål* til ministeren om forslaget.